

Komunisti so pograbili Češko

Vso oblast ima zdaj v rokah komunistična policija

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

IZREDNA ZIMA. — Lanska zima je bila v Sloveniji izredno huda. Po zelo suhem poletju in suhi jeseni je prišla letos izredno mila zima. Ni niti pravega mraza in ne veliko snega. Sicer velja, da davkarja in zima ne prizaneseta, in je treba pričakovati mrzlih dni, toda mraz po januarju ni več dolgotrajen. (Drugi gori omenjenih, namreč davkarja, to zimo tembolj pritiska). Pravijo, da so tako ugodne zime redke. Bile so podobne zime 1909, 1910 in 1936.

BELGRAD POVEČUJEJO. — Titov režim je v Jugoslaviji tako centralističen kot je bil Aleksandrov. Vse hočejo zveliči v Belgrad, kjer je centrala vseh komunističnih uradov za Jugoslavijo in sedaj tudi za Kominform, ki vodi komunistično akcijo v vseh zapadnih državah. V tako imenovani petletki hočejo sezidati v Belgradu stanovanj za 150.000 stanovalcev. Sicer nam ni treba verjeti v vse baharije Titovcev, vendar ta namen kaže, kako hočejo svojo centralo napraviti močnejšo. Na čigav račun? Na račun cele države. Zato je treba na Slovenskem iztisniti iz kmeta zadnji krajcar. Poleg zidave stanovanj hočejo še posebno zgraditi "Novi Belgrad" na levi strani reke Save, tako da bosta Zemun in Belgrad dejansko neposredno povezana. Na ta dela bodo letos poleti nagnali tudi mladino. Brali bomo spet s kakšnim navdušenjem in kako "prostovoljno" drvi mladina cel-

REV. VIRANT DANES PRAZNUJE SREBRNI JUBILEJ

Madison, O. — Priljubljeni župnik na tukajšnji župniji Matere božje praznuje danes 25-letnico mašniškega posvečenja. Rojen je bil v Lorain, O. iz znane in spoštovane Virantove družine. Prvo novo mašo je pel v domači cerkvi sv. Cirila in Metoda. Nekaj let je bil za pomočnika pri sv. Vidu v Clevelandu, nekaj let je župnikoval v Lorainu in zadnjih 14 let je župnik v Madisonu, O., kjer je med ljudmi, Slovenci in drugimi, zelo priljubljen.

Ker je domača cerkev v Madisonu za tako priliko premajhna, se bo vršila slavnost v bližnjem mestu Geneva, O. Ob 11:30 bo slovesna sv. maša v tamkajšnji cerkvi, potem bo pa slavnostno kosilo za sorodnike in druge goste.

Novomašnik bod' pozdravljen!

Rev. Lewis Furlan

V nedeljo 22. februarja je pel novo mašo v cerkvi Matere božje v Little Falls, N. Y. Rev. Lewis Furlan, sin slovenskih staršev. V nedeljo 29. februarja ob 10 pa bo daroval peto sv. mašo v slovenski cerkvi sv. Lovrenca v Newburghu-Cleveland, Ohio.

Novomašnikovi starši so Jožef in Amalija Furlan. Oče je doma iz Vrhnice, mati pa je, roj. Mazi, iz Semiča. Starša sta bila poročena v cerkvi sv. Lovrenca na 13. februarja 1917, poročil ju je sedanji župnik, Rev. J. J. Oman. Za priči sta bila Dr. James W. Mally in Jennie Uran. Kar.

Rev. Furlan je bil rojen leta 1923 v Little Falls, N. Y. in je zadobil pri krstu ime William. Iz St. Mary's akademije je diplomiral leta 1939. Po graduaciji je stopil v frančiškanski red v Graymoor ob Hudsonu, leta 1940 se je vpisal na katoliško univerzo v Washingtonu, katero je dovršil v juniju 1944. Posvetil se je cerkveni zgodovini in esdaj piše zgodovino župnije St. Claud, Minnesota, zlasti misijonsko delovanje Slovenca Father Pirca.

V mašnika je bil posvečen 21. februarja v newyorški stolnici sv. Patrika po kardinalu Spellmanu. Novo mašo pa je zapel pri istem oltarju, kjer je kot deček stregel pri sv. mašah.

Po kratkem oddihu se bo podal Father Furlan nazaj v Washington, kjer bo nadaljeval teološke študije na katoliški univerzi. Živa ima še oba starša, enega brata in eno sestro.

Notranji minister, komunist Vaclav Nosek je udaril nenadno, vzel lokalnim oblastem vsako moč ter jo izročil v roke komunističnim "izvrševalnim odborom."

KOMUNISTIČNA VLADA VLAČI V JEČO NASPROTNIKE V MASAH

Praga, 24. februarja. — Komunisti so se danes nenadno polastili vse dežele. Ravno devet let potem, ko je prišla Češka v roke nacijem, je zdaj v rokah komunistov. Komunistični notranji minister Vaclav Nosek je proglasil deželo kot policijsko državo. To se pravi, da ima zdaj vso oblast v rokah policija. Vsem lokalnim oblastem je vzel vso oblast ter jo izročil policiji. Zdaj imajo vse v rokah komunistični "izvršni odbori."

Minister Nosek je ukazal vsem prejšnjim administratorjem, da se javijo pri teh odborih za nadaljne ukaze.

Železna zavesa, ki dozdaj še ni docela pokrila Češko, se je zdaj zagrnila tudi na dnjo. Češka je zdaj pod absolutno kontrolo Moskve.

Notranji minister je ukazal pomožiti straže na meji, da ne bodo mogli utekati ljudje iz dežele pred novim režimom.

Takoj, ko je bila razglašena komunistična vlada, je začela policija vlačiti ljudi v ječe. Prvi dan je bilo aretiranih več kot 200 oseb, ki so bile v strankah proti komunistom.

Minister je ukazal zastražiti glavni stran socialne demokratske stranke in pet ur ni smel nihče iz poslopja. Ta čas so se komunisti polastili oblasti in šele potem so smeli socialni demokrati ven.

Komunistični premier Gottwald je sinoči obiskal predsednika Beneša in zahteval, da imenuje v vlado same komuniste. Beneš je rekel, da se bo razval samo po ustavi. Po radio je bilo naznanjeno, da bo predsednik Beneš danes govoril narodu po radiu. Kaj bo povedal, ob tem času še ni znano.

Komunisti dolže narodno socialno stranko, katere član je tudi predsednik Beneš, da se je hotela polastiti vlade. Aretiran je bil policijski stotnik Blaha. V glavnem stanu stranke so komu-

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Pirhi že prihajajo. — V naše uredništvo so že prileteli prvi pirhi. Iz Floride smo prejeli veliko košaro oranž in grapefruit, prijazen dar Demsharjevih in Drenikovih. Iz Willarda so nam pa Debečevi poslali veliko stopo finega sira, kakršnega znajo napraviti samo na Willardu. Mr. in Mrs. Louis Ižanec sta nam poslala imenitne kolone, farmar Tone Seliskar nam je priliz galonco tistega od zida, ki tako lepo po barva učesa. Ni čudno, če se naš urednik nekaj dni sem kar doma tišči. Kako bi se ne! Najlepša hvala vsem skupaj. Kadar bomo pa pri nas... saj veste.

Plačajmo assessment. — Ne pozabimo, da je danes 25. dan v mesecu, ko društveni tajniki in tajnice pobirajo assessmente. Vsak društvenik naj gleda, da bo imel pri društvu vse obveznosti poravnane ob pravem času. S tem olajša delo tajnikom in stori svojo dolžnost do društva.

Odvetnik Jones umrl. — Včeraj je umrl v Jolietu, Ill. Frank J. Jones. Nad 22 let je bil pravni zastopnik KSKJ. Bil je znan kot eden najboljših juristov v tem okolišu. Bil je star 66 let in zapuščina njegovega Franca.

Važna seja. — Jutri večer ob 8 ima Norwood Community Council važno sejo v SND na St. Clair Ave., staro poslopje.

Zed. države so se spretno umaknile direktni odločitvi glede Palestine

New York. — Zed. države so se zaenkrat izmuznile direktnemu vprašanju glede armade za Palestino, ki naj bi jo preskrbelo Zveza narodov. Naročile pa so varnostnemu koncilu, da pooblasti Velikih Pet za posvete, če bi bilo mogoče preskrbeti bojno silo za vzdrževanje reda in miru v Sveti deželi.

Anglija je takoj odgovorila, da ne bo niti sama, niti v zvezi z drugimi pomagala izvesti programa delitve Palestine.

Ameriški delegat Austin je izjavil, da so Zed. države še vedno za delitev Palestine, toda naročajo varnostnemu koncilu, naj določi, če nasilstva v Palestini ogrožajo svetovni mir. Ako je to fakt, potem so Zed. države pripravljene stopiti v dogovore z drugimi veleislami Velikih Petih glede korakov, ki bi bili potrebni za ohranitev miru.

Zed. države niso izjavile, če bodo dale armado za Palestino in varnostni koncil tudi ni še izjavil, če bo mobiliziral mednarodno armado za tje.

Zastopnik Anglije je izjavil, da njegova vlada ne bo imela po 1. avgustu nobenega vojaka več v Palestini in da ne bo žrtvovala angleških ljudi za izvedbo delitve v Palestini, dokler temu nasprotuje eden ali drugi.

To, da so se Zed. države spretno umaknile sitni zadevi, katero

Predsednik Truman je ukazal preiskavo radi zvišanja cen jeklu

Washington. — Predsednik Truman je ukazal justičnemu oddelku, naj preišče, zakaj se je kladne zadnji teden zvišale cene jeklu za \$5 pri toni. Poklicanih bo na zagovor 16 glavnih jeklarskih družb.

Namen te preiskave je, če so se jeklarne med seboj dogovorile, da bodo istočasno vse zvišale ceno jeklu. Tak dogovor bi bil kršitev antitrustne postavbe.

Poznavalci razmer mislijo, da je to zopet ena tistih preiskav, ki je to doženejo ničesar in ki so tako rade v letu predsedniških volitev, da se nameče volivcem peska v oči.

Klavniški delavci v Minnesoti za stavko

St. Paul, Minn. — Klavniški delavci, 8000 po številu in člani CIO, so obvestili sedem klavnic, da bodo šli na stavko, ako ne dobe povišano mezdno in nekaj drugih izboljšav v pogodbi.

Čikaški brivci nočejo zvišati cen

Chicago. — Brivska unija je odklonila predlog, da bi brivci zvišali cene za striženje las od \$1 na \$1.25, britje pa od 65c na 75c.

Najemninska postava podaljšana

Washington. — Poslanska zbornica je odglasovala, da se podaljša najemninsko postavbo do 1. aprila letos. V tem času bo kongres debatiral, če se podaljša postavbo za 15 mesecev ali ne. Senat je sledil nižji zbornici.

Unijski voditelj bo izgnan iz Amerike

Washington. — Charles Doyle, rodod Skot, uradnik unije kemičnih delavcev CIO, je bil prijet in poslan na Ellis Island, odkoder bo izgnan iz Amerike radi komunističnih aktivnosti. V Ameriko je prišel leta 1923. Prošli mesec je šel v Kanado nazaj v Zed. države ni dobil dovoljenja od ameriških oblasti, ker je komunist. Potem je prišel iz Kanade skrivaj. Zdaj so ga prišli in v Ameriki je dodelal s komunisti.

Mornarica potrebuje 70,000 mož

Washington. — Ameriška mornarica mora dobiti do 1. julija 70,000 novincev, je rekel tajnik John L. Sullivan.

DA SE OHRANI VSAJ EN NAPREDEN LIST, PRIDE PROSVETA V CLEVELAND

Ze dlje časa sta v dogovoru Prosveta iz Chicaga in Enakopravnost v Clevelandu, da bi se spojili v en list. Pogajanja bazirajo na tem, da preselijo Prosveto v Cleveland in iz obeh bi napravili potem en list. Kdaj bo to, ne vemo, toda iz zapisnika se je gl. odbora SNPJ poročala Prosveta 18. februarja sledeče:

Precej obširna je bila diskuzija o Prosveti, in sicer o treh točkah. Prva točka je bila uredniškovo priporočilo, da gredo komercialni oglasi iz članske Prosvete v dnevnik, da bi se s tem dobilo več prostora za gradivo vzgojne vsebine in se izboljšal slovenski del glasila. Seja je to priporočilo odklonila iz razloga, ker Prosveta (dnevnik) dela velik deficit in torej potrebuje de-

VESELITE SE LJUDJE, TODA MALO SE POČAKAJTE

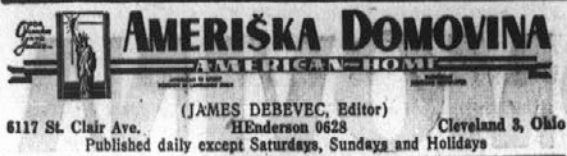
Včeraj smo imeli v Clevelandu tako lep dan, da smo že gledali za regatom. Pravijo, da sv. Matija ni že 55 let obhajal svojo godo na tako lep dan tukaj. Ze smo hoteli poklicati v Florido in vabiti naše prezimovnike domov. Toda ob pravem času nas je še posvaril vremenski prerok, ta hudobni človek, ki je rekel: danes sončno in gorko — jutri dež, mrleže in kar še spada zraven za februar.

Delavski vodja priznan komunist

Washington. — Louis Budenz, bivši urednik pri Daily Workerju, glasilo komunistične stranke v New Yorku, je izjavil pred kongresnim odsekom, da je bil Harold R. Christoffel, delavski vodja iz Milwaukee, član komunistične stranke. Christoffel je vodil stavko pri Allis-Chalmers Co.

Priporočamo!

V Gorici izhaja tednik "Demokracija." Je jako zanimiv in dobro urejevan. V principu se bori proti dvema sovražnikoma: proti italijanskemu nasilju in proti komunizmu. Rojakom v Ameriki toplo priporočamo, da bi si naročili ta list. Za celo leto stane naročnina samo \$2. Denar lahko pošljete ali prinesete v upravo Ameriške Domovine in mi bomo za vas odpodali in vam list naročili.

(JAMES DEBEVEC, Editor)
Henderson 0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

1948	FEBRUARY	1948
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year;
\$5 for 6 months; \$3 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

88 No. 39 Wed., Feb. 25, 1948

Pismo o "zlato svobodi"

Priobčujemo pismo, ki ga je te dni prejel naročnik našega lista. Pismo opisuje razmere na Dolenjskem. Ni treba temu poročilu dostavljati pojasnil; pismo samo dovolj govori. Citatelji naj primerjajo to pismo z mnogimi drugimi, ki prihajajo in ki sicer bolj boječe kot to pismo vendar povedo isto obupno resnico, kam je režim nesposobnih in zločinskih komunistov pripeljal naš stari kraj. Mnogi hinavci v tako imenovanih naprednih vrstah tudi dobivajo podobna poročila, toda hočejo s silo resnico potlačiti ter v svoji trmi iz zgrizenosti naprej lažejo o "zlato svobodi" v Titovini.

Pismo se glasi: "Dragi prijatelj! Čeravno sem že davno najljubši, da Ti popišem, kakšne so v resnici razmere pri nas, sem vendar odlašal, saj veš da "oči postavim" povsod kaj iščejo. Pa nazadnje sem le odločil, da Ti povem, kako je.

Davke so nam ravno v zadnjem času znova naložili in to za tri leta nazaj. Ko smo prvič dobili, naj plačamo, smo takoj plačali, drugače bi nam zarubili. Toda teden dni pozneje smo že dobili novo odmero. Ker nismo mogli več plačati, so nam vse vino zarubili. Enako je z drugimi v naši bližini. Sedaj že cel teden rubijo prašice, stroje, vino in druge premičnine. Če v določenem roku ne plačaš, pa žalostno gledaš za živino, prašico in vinom. Tako nam naravnost krajejo, kar še premoremo.

Gotovo si bral, da imajo petletni načrt. Pravijo mu petletka. V tem načrtu je določeno, da bodo vse podržali in da bo vse skupno gospodarstvo. Zato nas tako obdavičujejo, da ne bo mogel nihče vzdržati. Hlevi in žepi bodo kmalu prazni. Tako nas bo ta prokleta petletka zaslužila.

Pred kratkim so sklicali ljudi skupaj na sestanke, da se posvetojujejo, kako bodo zidali "zadružne domove." Res je prišlo povsod mnogo ljudi. Ko pa je prišel na oder govornik, se je dvignil divji protest, da bi se vpeljalo novo suženjstvo. Na govornika se je vsulo kamenje. Po vseh naših krajih so naleteli na silen odpor. Zato so začeli seveda ljudi znova zapirati in so vse ječe prenapolnili. Ljudi pretepajo in mučijo. Prej so rekli ljudem, da lahko na sestanku svobodno povedo vsak svoje. Sedaj jih zato, ker so bili proti, zapirajo. Niso držali besede, kot je še nikoli niso.

Kmetje smo morali letos neprestano oddajati. Pšenico so brž po mlačvi skoro vso pobrali po določenih cenah 3 din kilogram. Marsikdo je sedaj še za seme nima. Oddati si moral, kar so ukazali, če tebi kaj ostane ali nič. Kljub temu, da so pšenico odvzeli, ni nikjer nobene bele moke. Povsod otepajo koruzo, pa je še te malo. Vse je šlo v nenasitno Rusko, ki jo mora izmognana Jugoslavija zakladati že ves čas, odkar se ji je priključila. Doma pa ljudstvo strada in trpi. Podobno je z drugim blagom. Vse požre ta medved, tu pa vlada pomanjkanje vsega, kot si nikoli nismo mogli predstavljati.

Tudi gostilne so že skoro vse v državnih rokah. Vse se mora stekati v državno blagajno.

Zapirali so začeli sedaj tudi svoje dosedanje pristaše. Naj za zgled povem, kako je v sosednjem Trebnjem. Tam so zaprli vso družino Jutraž, po domače Anzetove. Bili so ves čas za partizane in jih na vse mogoče načine podpirali. Sedaj so dobili plačilo. Navadno je v takih slučajih vse zaplenjeno za državo. Pa je podobnih po naših krajih še več. Tudi organist v istem Trebnjem je bil ves čas s partizani. Ker pa se je vendar še do cerkve držal, so ga sedaj vrgli iz državne službe in iz stanovanja, tako da župna cerkev nima nič organista. Končno so tudi cerkvniku odpovedali stanovanje, samo da bi cerkev udarili.

Ljudi, ki so pri njih v službi vedno silijo, da morajo delati tudi na nedelje in zapovedane praznike. Če ne bi hoteli, bi jih vrgli iz službe.

V teh razmerah ni čudno, če mladina propada. Vabijo jo v vse slabo in trgajo od cerkve. Veliko se jih že poroča samo civilno. Verouk v šoli seveda ni več obvezen. Če starši posebej ne zahtevajo, se otrok ne sme poučevati v krščanskem nauku. Kmalu bomo imeli med seboj ljudi, ki ne bodo ničesar vedeli o božjih stvarih. To gre hitro naprej. Podivjanost raste in bo treba za to komunistično mladino vedno več žandarjev ali sedaj miličnikov.

Uradništva pa imamo vsak dan več. Vse hlapce in dekletke so vzeli v uradniško službo, če so z njimi držali, čeprav nimajo nobene izobrazbe. Samo da so člani njih organizacij. Poštene in izobražene ljudi pa mečejo na cesto. V Trebnjem, ki sem ga že zgoraj imenoval in kamor sedaj hodimo na glavarstvo ali Okrajni ljudski odbor, je preko 200 takih "uradnikov." Kjer je bil prej eden, jih je sedaj vsaj deset. Svoje ljudi zaposlujejo, če je zmogel za službo ali pa ne. Vse te lenuhe in vladne hlapce moramo mi plačevati. Zato taki strašni davki.

Obtrtnike, čevljarje, krojače, šivilje so nagnali v zadrage. Vsi morajo tja na delo in s seboj vzeti svoj stroj. Tam se bo delalo skupno za državo. Delavci bodo dobili sramotno nizko plačo, dobilek pa bo tekel v državni mošnjiček. Tako so prizadeti danes vsi sloji, nižji in višji. Vsa bo suženj države in tistih, ki so pri državnem koritu.

Da boš imel točen vpogled v naše razmere, naj Ti še opišem, kako so dvignili cene blagu, kjer ga še imajo. Karte za blago so z novim letom propadle. Blago je sedaj v prosti prodaji. Dobi se tu in tam v kaki državni trgovini. Blago za moško obleko stane tukaj, če ga dobiš seveda, 1500-1800 dinarjev meter. Pšenico so plačevali 3 dinarje za kilogram. Sedaj pa pomisli, koliko pšenice bi bilo treba, če bi si hotel kdo kupiti novo obleko. Vso pšenico, ki jo pridelal manjši kmet, bi moral dati za eno pošteno obleko. Kako naj potem živi? Cene kmetijskim pridelkom so silno nizke, cene tovarniških izdelkov pa strašno visoke, tako da ni nikakega razmerja med njimi. Podobno kot z blagom za obleko je z drugim blagom. Kmalu bomo hodili v Adamovi obleki. Ker se tudi na živilske karte malo dobi, si ljudje skušajo pomagati na črni borzi. Kilogram pšenične bele moke stane tudi 160 dinarjev, če jo dobiš (50 din je en dolar). Če dobiš kilogram sladkorja plačaš nad 100 din. Če pa nisi član njih organizacij sploh v trgovinah ne dobiš ničesar. Tako vse žene s terorjem v svoje organizacije in, kadar so tako imenovane volitve, na volišče. Zato ni čudno, da vsi čakamo na rešitev iz te sužnosti.

Daleč sem zašel s tem opisom, pa boš imel vsaj malo pojma, kako je sedaj pri nas. Kajti še vedno prihajajo od vas k nam pisma, kako da smo srečni, ko imamo "zlato" svobodo. Če kje naletiš na prijatelja, ki bi zagovarjal našo "svobodo," pomoli mu to moje poročilo pod nos, da ga prebere in da se prepriča. Končno sprejmi moj prijateljski pozdrav."

Tako to pismo, ki leži v našem uredništvu. Nobenih podatkov iz tega pisma ne more noben titovec zanikati. Radi partizanskih špijnov in maščevalnosti titovcev imen ne moremo navesti.

Ali naj še dostavimo, kako tudi to pismo znova potrjuje, da smo prav opisovali nesrečo komunističnega partizanstva za naš narod. Ali si vi, ameriški titovci, želite tudi kaj podobnega, ko gonite po Ameriki svoj komunizem?

BESEDA IZ NARODA

Značilno begunsko pismo

Prejeli smo spodnje pismo z željo, da ga priobčimo. Pismo živo slika težki položaj slovenskih ljudi v starem kraju med okupacijo in zakaj so mnogi morali v begunstvo. Iz pisma se tudi vidi, kako bole krivične sodbe, ki so si jih nekateri rojaki napravljali pod vplivom lažnjive partizanske propagande.

12. nov. 1947.

Ljubi stric Tone!
Najprej vas lepo in priščno pozdravljam. Želim, da bi bližnje božične praznike boljše obhajali, kakor jih bom jaz v tej begunski beračiji in v tej mrzli tujini. Bog da, da bi vi in vaši nikdar ne okusili ne vojske ne begunstva! Pa srečno, blagoslovljeno Novo leto vam želim, da bi ga zdravi, zadovoljni in v miru preživeli do konca!

Žena mi je od doma pisala, da je slišala govoriti Vašo žlahto, da se Vi namelite in mi zato nič ne pošljete, ker bi lahko do motil delat, pa se po svetu potikam, in se mi ne smilijo ne žena, ne otročiči, in pa, zakaj sem se vtikal v politiko. Ljubi stric, jaz sodim, da mi Vi najbrže nevedoma delate s tem veliko krivico, če ste Vi res tako rekli ali pisali. Mislim, da je prav in pošteno, da vam malo pojasnim, zakaj sem zbežal od doma in zakaj grem, najljubšodan in zakaj ne grem nazaj, v smrt ali v sužnost. Moja družina ne bi imela nobene koristi, ampak le žalost in škodo, če bi me doma ubili ali pa za 20 let zaprili ali odvele iz neznanega kam na prisilno delo, mučit se in umirati.

Stric, Vi veste, da v naši žlahti ni nobeden lenuh ali postopač. Jaz sem zmeraj pridno delal, garal in šparal. Saj sem od sosed Brvarja dokupil njivo in od Friškova sedem johov gozda. Mi smo lepo in v miru živeli, delali in molili, jaz sem vse ljudi pustil na miru, vsem sem rad pomagal. Saj ste me še Vi hvalili, ko ste bili l. 1935 doma, da sem dober gospodar in pošten človek. Nisem jaz kriv, če je prišel Nemec v deželo in divjal huje kot nekdanji Turci. Ko so iz naše gmajne za hišo streljali na nemške žandarje in je čez dva dni pridrvelo nad 50 Nemcev nad našo vas, sem komaj ušel, da me niso dobili in ustrelili. Moral sem se rešiti in sem zašel med gmajnarje. Stric, jaz ne vem, kako vi sodite o komunizmu, ampak jaz sem bil tri tedne med njimi in sem moral take grozne stvari gledat in poslu-

šat, da bi bil raje mrtev kot živ. Nisem kaj pridna pobožen, ali take strašne kletvine, tako brezbožno govorjenje, take grdobije in tatvine, kakor je bilo tam, krščanski človek ne prenese. Ko sem moral iti na Limbarsko gor in v Peče krast in ropat, sem se komaj premagal. Ko so me pa izbrali, da moram iti ubiti splošno spoštovanega moža, ki ima šest še majhnih otrok, češ, da je protinjim, da je klerikalac, da neče pristopiti in da se druge odvrača, sem mislil, da se mi bo zmešalo v glavi. K sreči je nastalo zelo slabo vreme, megla, pa se mi je posrečilo uiti. Kam? Doma sem se le za par minut oglašil, ker bi me lahko kd videl in izdal. Gotovo so me tudi doma najprej iskali. Še tisto noč sem bežal v Domžale. Tam sem s težavo dobil dovoljenje, da sem smel iti na Koroško delat. Bil sem na kmetih, moral sem garati ko vol, pa skoro zastoj in še pisano so me gledali in se mi posmehovali. Toda vsaj mir sem imel pred Nemci in komunističnimi gmajnarji. Pa ne dolgo. Od doma sem zvedel, da so jim za kazen vzeli skoro vso živino (vola in dve kravi, ono kravo so pustili) in zagrozili, če jaz ne pridem nazaj domov da bodo vse pobili in zažgali.

Žena in otroci so bili do smrti prestrašeni in ko sem se jim tu in tam oglašil, je ta reč še mene strašno grizla. Kmalu nato so me Nemci hoteli vzeti v vojsko. Pa sem zvedel, če pravi čas, da so ustanovili na Gorenjskem domobrance in sem se raje k njim priključil, da bi branil svojo domovino pred strašnim komunizmom, raje kakor da bi se za Nemce vojskoval proti Rusom. Res sem bil kmalu sprejet med domobrance v Domžale, kjer sem našel precej znancev. Povem vam stric, da niso bili ravno svetniki, bili pa so poštene ljudje, ne zverine in ne hudici. Vojskovali smo se pošteno, nisem pa ne ropal, ne moril. Večinoma so bili tovariši še premehki, v svojo škodo. Koliko komunistov smo ujeli: jih pred Nemci branili, da jih niso pobili; mnogim smo dali priliko, da bi lahko med domobranci stopili. Imeli smo jih za ljudi. Kar smo rabili, smo pošteno plačali. Nemci nam niso dosti zaupali. Verjeli so, da smo zoper komunizem, sumili pa so nas, da nismo zanje, da le čakamo, kdaj bodo Amerikanci in Angleži dovolj blizu

prišli in da bomo takrat po Nemcih planili. Zadržno zimo smo že skoro vse gmajnarje partizane razgnali in polovili; eni so sami prišli k nam. Zdelo se je, da bo leta 1945 komunizem čisto na tleh in premagan, pa je prišlo od spodaj z rusko pomočjo tako, da smo morali le mi z doma bežati. Kam?

Drugam nismo več mogli kot na Koroško, za en las je manj-kalo, da nas niso še tam ujeli. In če bi ne bil še jaz brž na kmete delat, bi me bili z domobranci Angleži nazaj poslali v mučeniško smrt kakor velike tisoč mojnih tovarišev. Tako sem prišel sem in trpim že dve leti in pol v begunstvu, vendar sem še živ in zdrav na svobodi.

Ljubi stric, jaz vam tega ne pišem rad, ampak za svoje dobro ime se pa moram te potegniti. Jaz ne vem, kaj vam pišejo in kako lažejo, res je le, da so bili partizani za nas mirne, delavne, krščanske ljudi prava šiba božja. Prva so bili Nemci, druga še hujša pa komunisti. Mi nismo marali ne za ene ne za druge. Oboji so nas hoteli potegniti v svojo službo in pokvariti. Ker z njimi nismo mogli in ne hoteli, so nas oboji sovražili, plenili, ropali, požigali, nas selili, pobijali. Branil se je vsak kakor je vedel in znal. Eni so pred Nemci ušli v gmajno, drugi pred gmajnarji v nemške kraje ali v mesta ali k domobrancem. Veliko jih je našlo smrt tu in tam, veliko se nas potika po tujih krajih, še več jih trpi doma. Vsi skupaj smo veliki reveži, da se Bogu smili. Krščanski človek nikogar ne sovraži, se ne maščuje, odpusča, potrpi. A brezverec narobe dela, sovraži, preganja, muči ljudi. Jaz imam čas in dosti molim, zlasti tu za sovražnike, za spreobrnjenje grešnikov, zlasti pa seveda za svojo ubogo družino. Imam mirno vest: namenoma nisem delal krivic. Upam, da me ne boste sodili kakor izdajalca, ne kot lenuha in postopača in mi boste po tem, kar sem vam povedal, dali prav. Nisem se vtikal v politiko, le za življenje sem se boril, nisem se hotel bojevati za Nemca, ne za komuniste ropati in moriti. Kakšno krivico sem torej storil?

Ljubi stric, jaz vam ne pišem zato, da bi iz Vas izlekel kakšen denar ali paket, kakor jih mnogi iz vaše dežele pošiljajo svojim sorodnikom in prijateljem tukaj sem ali domov, čeprav se tudi meni ne godi domov. Delam tukaj pri drevih, ali sem komaj kaj na boljšem kakor tisti, ki ne dela. Pišem vam zato, da vam pojasnim, kako in zakaj sem v ta položaj prišel, ker mi ni vseeno, kaj Vi o meni mislite. Tudi se ne branim iti domov, vendar odlašam, ker se mi sliši nič dobrega od doma. Ker sem bil domobranec, nisem varen doma. Bog ve, kam bi me vlekl za dolga leta v zapor, na prisilno delo ali pa v jamo. Morda bi me nekaj mesecev pustili doma, dokler bi me naenkrat ne vzela noč. Se vsake vrste sliši.

Upam, da sem vam dovolj razložil svoje zadeve. Za svoje celo molim, ker jim drugače ne morem prav nič pomagati. Sedaj pa Vas, ljubi stric, teto in vse Vaše prisrčno pozdravljam. Če mi boste odpisali, mi napišite, če še kaj želite. Da vam pojasnim. Z Bogom. Vaš nekak Pavel."

Labudji spev

Vsahih so ljudje mislili, da labud, preden pogine, daje od sebe neke glasove. Zato "labudja pesem" ali "spev" označuje poslednje delo pesnika, glasbenika ali junaka delo junaka pred smrtjo. Ta izraz dobimo še pri grškem dramatik Eshilu in pri rimskem znanem govorniku Ciceronu, ki je poslednji Krasov govor imenoval "labudjo pesem".

"Sem prav radoveden," je rekel Lauschetov Bilček, "kako mi bo svetoval pri ravnanju, kadar si bom iskal žensko za v zakonski jarem. No, če te je volja, pa govori, saj beseda ni konj."

"Imaš prav, Bilček, beseda ni konj in ko boš enkrat slišal vse, kakor ti jih bom opisal, boš lahko izbral. Malo manj kot nasilniko ti bom predstavil, kakor bi zate najbolj pasala. Povedati pa moram že naprej, da teh nasvetov nisem jaz pobral v življenju. Povedal mi jih je pred davnimi leti neki Cuncelj, ki je bil na Kranjskem, zlasti v naših krajih, priznan mešetar za žene in neveste. On je vedel za vsakega ravno pravo nevesto in za vsako kot po božji volji ustvarjenega moža ali ženina. Za vsako je vedel, koliko bo imela dote in za vsakega je do pičice natanko iz-

Liga katoliških Slovencev
vrši dobro delo

Cleveland, O. — Namen Lige katoliških Slovencev je, da se zbere še \$25,000, da se s tem pomaga še vsem tistim beguncem, ki bi radi šli v druge svobodne dežele, kjer bi si sami služili svoj kruh. Lahko smo vsi ponosni, da smo po svoji moči do sedaj tako lepo in uspešno pomagali tem nesrečnim beguncem v Italiji, Avstriji in drugod.

Vsi ti begunci so prestali dosti hudega radi pomanjkanju hrane in obleke. Poleg tega pa so bili vedno pod strogim nadzorom angleških vojaških oblasti. Dovolj je tega trpljenja in sedaj se jim nudijo prilika, da lahko odidejo v boljše kraje za kruhom in svobodo. Vsakdo si lahko misli, da sredstev za to sami nimajo in brez denarja se danes nikamor ne pride. Zato se pa tudi naši rojaki begunci obračajo na Ligo katoliških Slovencev in prosijo, kličejo nam; pomagajte nam še sedaj, da se rešimo in gremo v boljše svobodne kraje, v Argentino ali Kanado ali drugam, kjer bi si mogli ustanoviti svoj mirni dom. Zalostna je ta selitev.

Ko bi vsaj vsi ti slovenski begunci šli skupaj v en kraj in bi potem lahko ustanovili svoj naselbino in skupno življenje. Kakor pa sedaj izgleda, bodo ti reveži razkropljeni na več krajih in tako je njih položaj še bolj žalosten. Ubogi slovenski rod, kako te usoda tepe; upajmo, da bo Bog svoje ljudstvo vodil in pripeljal v boljše življenje.

Dragi rojaki! Mi pa stopimo vsi na delo, da čimprej zberemo omenjeno vsoto \$25,000, kajti s tem bomo storili svojo bratsko dolžnost. V zadnjem času so prispevali sledeči: dr. sv. Jožefa št. 146 KSKJ \$10; Mrs. Martin Lindić \$4.00; po \$2.00 Mrs. Mary Adler in Mrs. Math Zupancić; Mrs. Anna Jakich \$1.00. V imenu beguncev vsem darovalcem lepa hvala. Prav lepo prosimo pa še ostale rojake, da bi vsak prispeval po svoji moči, da tako skupaj pomagamo tem nesrečnim beguncem. Ape-liramo tudi na naša slovenska društva, da bi še kaj prispevala v ta dober namen. Za newburški okraj,

Anton Meljač, blagajnik.

Današnji New York se je prejel imenovan New Amsterdam katekrega so ustanovili Nizozemci. Naraščal pa je tako, da je sedaj največje mesto na svetu.

vohal, kdaj bo dobil "čez," koliko bo moral izplačati starim za "kot" in koliko bratom in sestram, pa koliko je dolga na posestvu. Pri tem je po svoji previdnosti dodajal ali odzimal, da se je lepše slišalo in bolj gotovo izpeljalo. Zato je dobil v letih velike izkušnje in ko je ob neki priliki prenočeval v naši slami, kjer ga je ravno noč zalotila, mi je mnogo povedal in tudi to, kakšno si naj izberem, kadar bom dorasel, da bom prav izbral. Torej da boste vedeli, da povem samo to, kar mi je Cuncelj povedal.

"Fantek," je začel, "eno si zapomni in ta je: ne jemlji lepe ženske. Če vzameš lepo, si boš nakopal veliko skrb na glavo. Kar je težko obdržati pred drugimi očmi.

Veš, pa tudi grde ne smeš vzeti. Nak, grde pa že ne! Križ boš imel z njo za vse večne čase. Vedno si bo namreč mislila, da bi rad lepšo kot je ona, da te bo zbadala in ščipala z jezikom, kakor se boš obrnil.

Nikar ne jemlji mlade! Mladina ne zna gospodinjsiti. Še manj pa, da bi vzel staro, ki bo vedno čmrena in jezikava kot veliko nočni klepetec.

Bogate pusti pri miru, ti rečem. Če vzameš bogato, ti bo začela kmalu očitati, da si jo vzel zastran denarja in ne iz ljubezni. Kadar se boš vsedel k jedi, ti bo očitala, da ješ za njen denar, da niti toliko nisi imel, da bi si kupil poročni gvan.

Ampak hagejda, da bi vzel revno. Noč in dan boš moral delati, da jo boš preživel. Pa zakaj, te vprašam, bi redil čisto tujo žensko?

Nikdar ne jemlji vdove. Saj ne rečem, saj so pripravne drugače, ampak od jutra do večera boš moral poslušati hvalo, ki jo bo pela svojemu ranjencu možu. Vedno bo pela: ja, pa moj ranjci je bil tak in tak, pa on bi napravil tako in tako. Le zakaj mi ga je Bog vzel, bo rekla.

Potem pridejo pa še druge težave. Če bo imela dosti otrok in če so otroci dobro vzgojeni in če umro, boš jokal za njimi. Če bodo slabo vzgojeni, si boš pulil lase. Če boš imel lepo hčer, ti bo kmalu ušla, pa še s takim, ki ga ne maraš. Če ne bo lepa, je izlepa ne boš mogel oddati.

Ampak če v zakonu ne boš imel otrok, ne boš imel nobenega veselja v hiši, ker otroci so dar božji.

Če vzameš vzorno žensko, se boš vedno bal, da ti umrje. Če vzameš sitno in godrnjavo, boš imel noč in dan zlodja poleg sebe.

Ampak, fantek, kadar boš velik in bo nanesel, da bi se rad oženil, vzemi kolikor mogoče majhno žensko. Malo se ti bo zajedla in manj bo dala za obleko. In če si še moraš nakopati z žensko skrb na glavo, nakopljaj si najmanjšo."

"Vidite, fantje, tako me je učil Cuncelj in kakor sem kupil, tako pa prodajam. Ti pa, Bilček, naredi kakor veš in znaš. Jaz sem svojo dolžnost storil in dal dober nasvet."

"Bom že videl, kako bo, kadar do tega pride," je rekel ves zamisljen Bilček. Drugi so začeli debatirati o mojih nasvetih in končno je izjavil Jože Zalokar: "Potemtakem bi moral ostati vse svoje življenje pečlar, če bi se hotel ravnati po tvojih nasvetih, ki praviš: mlade ne, stare ne, tihe ne, jezične ne, bogate ne, revne ne... ja, kakšnega zlodja pa naj potem pobere, a?"

Beg iz žrela smrti

V. Z.

Pod vasjo je ležala vijugasta maknuta v hosto na varno, kotlina. Po njem se je vila bela cesta, podobna mrtvi belouški. Vsi predmeti — gore tam v ozadiju, samotne kmetije, polja, gozdovi in pota so bili od nove bleščave v svoji čisti lepoti iostri in so razgaljeni ležali pred človeškim pogledom. Mokre peroti senc so ležale širokoperno po dolini in rasle od slehernega predmeta na zapadno plat. Zrak se je lesketal kakor izbrano zlato vino in dišal po mladi bohotni rasti in cvetju. Voni smrekovih gozdov se je prelival po njem.

"Zmerom enaka, a zmerom nova božanska lepota, ki jo je mogel pričarati človeškim očem samo Stvarnik!" je vzkliznil Tone. "Kdo Ga naj bi ne zahvaljeval za ta kraljevski dar, kdo ga ne bi častil in ljubil!"

"Lepo zgoliš. Še ipeš kot ščinkavček tu nad pašim vrhom. To je prav in lepo, resnica pa je, da pri vsaj tej božanski lepoti lahko beraško pogineš, če ne dobiš vsak dan nekaj vsakdanje nepesniške snovi, ki se ji po slovensko pravi kruh. Od danes dalje mi bo za Bogom v besednjaku naše govorice nabolj upoštevana in časti vredna beseda," je nekako zagrenjeno modroval Vinko.

"Ali te že spet grabi nejevolja, Vinko? — Premagaj se, bodi močan! V boju si bil cel junak, zato ne omaguj zdaj!" Ga je osrečeval Janez; prepričan sem, da bomo danes imeli več sreče. Zaupaj v Previdnost božjo, "ne vaje!"

"Prav praviš! Saj sem že boljše volje. Pa pojdimo dalje čisto po pregovoru: S trebuhom za kruhom," je vedreje govoril Vinko in si s prsti česanice česal razkuštrane lasje.

"Snoči sem spodaj, ko smo ležali na robu gozda in čakali na prehod čez cesto, videl samotno kmetijo gori nad vasjo. Danes moramo priti do nje in poizkusiti srečo," je razlagal skromni France.

"To bomo tudi storili. Ni zlomek, da ne bi uspeli in se enkrat pošteno najedli. Ves svet pa tudi ni tako partizanski. Nemara imamo mi tako nesrečno roko pri izbiri hiš, je osrečeval Janez.

Pognali so se v strm hrib, da so se skoraj v kolena zadevali z brado.

Čez pol ure hoda se je na veliki jasi, na kateri je ležalo nekaj širokih krp nživ, pokazala hribovska kmetija.

"Tu pa bo nekaj!" je vzkliznil Vinko. "Tu gotovo ne bodo partizanski ljudje!"

"Tam na robu jase je še druga hiša, je pokazal France. "Nekje bomo že uspeli!"

"Bodimo previdni in ne pozabimo, da ponavadi po hribovih ljudje bolj partizansko mislijo in čutijo, kakor po dolinah. Partizani so se večinoma zadrževali po hribovih in imeli tako več priložnosti, da so ljudi pridobili zase, to se pravi, da so jih ali preslepili ali pa v grožnjami prisilili, da delajo zanje. Zato se vidva, France in Tone,

umaknita v hosto na varno, midva z Vinkom greva pa potiskaj srečo. Bog daj, da ta pot najina ne bi bila zastoj!" Janez in Vinko sta odšla v prvo hišo. Ura je kazala pol 6 zjutraj. Žena je že vstala, na postelji je ležal 12 leten kodrolas deček.

"Dobro jutro Bog daj!" sta pozdravila Janez in Vinko.

"Dobro jutro," je z nekakšno nevšečnostjo odgovorila žena in in si spenjala kostanjevo kito las. Ogledovala si ju je nekoliko časa in opazila sta, da je bleščav v njenih očeh čedalje bolj sovražan.

"Iz internacije potujeva," je začel Janez; "lačna sva, že več dni nisva jedla. Ali bi nama dali malo kruha?" je prosil Vinko.

"Kruha nimam, lahko pa vama kaj skuham, če hočeta počakati."

"Prosim. Zelo vam bova hvaležna," je pripomnil Janez.

Ko je deček slišal, da bosta čakala kuhane jedi, se je spogledal z materjo, pokimal z glavo, skočil iz postelje, se naglo oblekel ter nenadoma zdrvel skozi duri, ne da bi bil kaj rekel, pa tudi njegova mati, ga ni vprašala kam teče.

Žena je odšla v kuhinjo in ropotala z lonci. V kotu nad mizo je viselo zanemarljivo, na pol polomljeno razpelo. Janez je gledal razpelo si mel roke in govoril Vinko.

"Danes imava pa srečo. Danes pa ne boš godrnjal! Danes pa bova sita, če Bog da!"

"Da, če Bog da! Dokler se nisi najedel in nisi prost in zdrav zunaj te hiše, si ničesar ne obeta!"

"Saj ona dva pazita na nevarnost. Če bo kaj, bosta že dala pravočasno znamenje."

"Bog daj."

"Pa glejva skozi okno, se-leži na robu gozda in čakali na prehod čez cesto, videl samotno kmetijo gori nad vasjo. Danes moramo priti do nje in poizkusiti srečo," je razlagal skromni France.

"Stala sta na sredi sove in vsak na drugo plat skozi okno gledala. Nenadoma se je spomnil Janez:

"Ne, bolje bo, da gledam v duri, da res ne bi bila iznenadena..."

Zdajci pa so se hruščema odprla vrata in na pragu izbe sta se prikazali brzortelki; za njima sta stali postavi v angleških uniformah.

"Roke kvišku!" zagrmil trd vojaški glas.

Vinko se sunkoma obrne od okna, in ko vidi, kaj je, dvigne hkrati z Janezom roke v zrak.

"Kdo sta in od kod prihajata?" je vprašal oster glas.

Krepak mladenič se z brzostrelko bliža k Janezu in Vinku, ki komaj vesta, kaj se dogaja. Za njimi stopi tudi drugi in se postavi v isto držo z bočne strani.

"Prihajava iz internacije iz Nemčije. Ker sva sestradana, sva šla v to hišo prosit hrane..." odgovarja za oba in vse, kar se dogaja se mu zdi kakor da sanja.

"Ali imata prepustnice?"

"Ne, nisva jo iskala..."

"Zakaj pa ne potujeta po cesti, če sta naša človeka?"

"Ne pozna razmer v domovini. Saj sploh ne veva, kdo ima oblast v rokah... Res ne veva... Kako pa naj veva..." se zatika Janezu, ki sam ne ve, kaj naj reče, da bi se boljše opravičil in izkopal iz očitne nevarnosti.

"Sta že prava! Dobila sva ju. Pa tudi bomo druge ulovili!" pripomni tovariš z bočne strani.

"Oddajta orožje!"

"Nimava ga!"

"Dobro. Bomo videli: — Tovariš Jernej, preišči oba! Jaz bom obrnil pozornost na nju!"

Tovariš z bočne strani pritoči in vsakega posebej preišče in pretiplje od nog do glave. Orožja ne najde, pa tudi izkaznice ne, da bi ugotovil istovetnost Janeza in Vinka.

(Dalje prihodnjič.)

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Dolje preko Trsta)

(Nadaljevanje s 1. strani)

tracijsko taborišče. Tri leta potem, ko so Nemci odšli, se je nekdo spomnil na te deske. Mož je obsojen radi sodelovanja z Nemci na tri leta in na zaplenbo premoženja, (za kar je v resnici šlo).

HRVAŠKI KMETJE V SLAVONIJI so tudi trmasti nasproti komunističnim zahtevam kot naši slovenski. To se je pokazalo zlasti pri odkupu koroze. V nekaterih krajih niso dobili nič polovice tega, kar so računali. Komunistične organizacije so se sicer trudile, kar so mogle, toda premalo je teh komunistov, da bi zlomili tihi kmetov odpor. Veliko število kmetov je bilo obsojenih po 3000 dinarjev, ker sploh niso ničesar hoteli prodati državi. Prodajali so raje celo v druge okraje, samo da ni dobila v roke državna komisija. Vse to beremo v zagrebškem "Vjesniku," ki je glavno glasilo komunistov na Hrvaškem. List se krepa obenem na svoje komunistične ljudi, da niso znali prav organizirati odkupa.

150 UJETNIKOV IZ JUGOSLAVIJE je prišlo 1. februarja v Avstrijo. Po treh letih odkar je vojne konice se še vedno nahajajo vojni ujetniki iz Avstrije v Jugoslaviji. To je človekoljubnost modernega sveta. Točno število, koliko avstrijskih vojni ujetnikov je še v Jugoslaviji iz teh poročil ni razvidno.

JUGOSLOVANI PRI ARABCIH. — Znano je, da je v Jugoslaviji čez en milijon in pol prebivalcev, ki so Mohamedove vere. Večina od teh je v Bosni in govore srbohrvaščino. Mnogi so navdušeni za vse, kar je v zvezi z mohamedanskim svetom. Tako paenkrat beremo, da je šlo med

arabske prostovoljce, ki se bodo borili proti Judom v Palestini, tudi 24 jugoslovanskih oficirjev, bosanskih mohamedancev. Ti so bili prej v hrvaški vojski in so po končani vojni bežali pred partizani. Sedaj so iz begunstva šli v boj proti Judom. Vodi jih neki bivši polkovnik hrvaške ustaške vojske.

TITO IN AFZ. — Koncem januarja je zborovala v Belgradu ženska komunistična organizacija z imenom Antifasistična fronta ženak. Zlobni jeziki, ki jih tudi v Jugoslaviji ne manjka jim pravijo "Absolutno Ferderbanske." Na to zborovanje je prišel seveda tudi Tito. Imel je daljši govor, kjer je tem ženskam dopovedal, koliko pomenijo za komunizem. Povedal pa jim je tudi, da morajo več delati. Pravil je, da se nekatere ne zavedajo dovolj svojih pravic in svojih dolžnosti. Zanimivo je, kako komunizem svoje ljudi goni in goni, da morajo še več storiti. Goni delavca v tovarni, da mora več delati, goni tudi stoprocentnega komunisto, da mora več delati za razširjenje komunistične vere. Nad vsemi vihte blč valpta, ki ni nikoli zadovoljen z izvršenim delom.

PROTILJUDSKI ŽUPNIK BERDEN. — Takih zgodb kot je sledeča je mnogo in malo pomenijo. Značilne so le, kako zmerjajo komunisti vso duhovščino kot protiljudsko. V Hotizi v Prekmurju imajo župnika, ki je odsvetoval staršem; naj ne pošiljajo otrok na komunistične sestanke. Hodil je baje celo od hiše do hiše in svaril. Mislimo, da je storil svojo dolžnost kot duhovnik, ki ne more mirno gledati komunistične vzgoje mladine. Radi tega je sedaj v listih pro-

glašen kot protiljudski župnik. Vsak torej, kdor je proti komunistom, je v Titovini protiljudski.

NAVDUŠEVANJE PRI TEKMI KAPITALISTIČNO. — V Titovini pravijo, da je kapitalistično, če pri športnih tekmah ena stranka gledalcev vspodbuja ene tekmovalce, druga pa druge. To da je protiljudsko, ker je v Jugoslaviji samo ena stranka. Kako bi mogli biti na igriščih dve! Poleg tega delajo tako Amerikanci in ti so grdi kapitalisti. Torej se jih ne sme posnemati.

Nekaj o dobrih kuharjih

Pa če so kuharice in gospodinje še tako hude, res pa je le, da ni v vsej zgodovini nobene slavne kuharice, ampak poznamo samo dobre kuharje. Macedonski kralj Antigonos je postavil svojega najboljšega kuharja za vrhovnega poveljnika vse svoje armade samo zato, ker je izumil neko novo, posebno okusno jed. In če povemo, da zavis potek raznih posvetovanj in tajnih političnih sestankov diplomatov in državnikov tudi od okusno pripravljene in dobrih jedi, tedaj so tudi kuharji sedanje dobe bolj ali manj kakšni poveljniki in generali svetovnih armad. A koliko truda je treba, preden postane droben kuharski vajenček dober in slaven kuhar. Koliko muke in dela ga stane, preden napravi kuharski izpit in dobi izpričevalo, da sme samostojno izvrševati kuharsko obrt. Vedeti mora, koliko vrst mesa je na svetu in pri kuhi, kako ga je treba razdeliti, obdelati in ohraniti na vse različne načine; kakšna mora biti prva jed v mesecu juniju ali novembru; kaj da spomladi, kaj v jeseni v začetku pojedine na mizo; kako se pripravi okusno kosilo, bodisi preprostejša ali najizbranejša; kakšne so skrivnosti "kiparja" za ledena osladila, kakšne tajnosti "slikarja", slaščič. Zgodovina pozna Abu Muslima, ki je bil veliki vezir kalifa Almanzorja, da je imel 1200 kuharjev.

Ko se kuhar popolnoma seznanil s sestavinami poedinih jedi, pride na vrsto umetnostno znanje kuhe. Tak kuhar mora znati kuhati z "dušo", mora nekako uglasiti sestavo jedi, da zveni kaka pojedina ali tudi preprosto kosilo ali večerja kakor lepo ubrana pesem. Tega se ne da naučiti. To je že zares umetnost, ki mora biti takorekoč v krvi. Če bi dal kuhar n. pr. junija meseca jerebico z zeljem, decembra pa mlado raco s fižolom na mizo, bi učinkovalo kakor pesem, kjer vsak svojo vleče. Dober kuhar mora imeti vsaj dvajset let prakse. Ni poglavitno to, da zna kuhati. Poglavitno je, da pokaže delo kuhinje kot lepo umetnost, kot visoko znanost.

Dosedaj še nimamo zgodovine dobrih in slavnih kuharjev. Iz

raznih zapiskov iz zgodovine poznamo po imenu, da so živeli slavni kuharji: Apicius, ki je bil učitelj rimskih kuharjev; Sleur Taillevent, višji kuhar Karla VI.; Vatel, kuhar Ludovika XIV. Ta je naredil samomor, ker se mu ni posrečilo dvopečen in je pozabil dati na mizo morske ribe. V zgodovini so bili pa tudi veliki gospodje, ki so veliko dali na izoorne kuharje in so se tudi sami udeleževali priprav izbranih jedi. Čeprav smo vso vojno in sedaj še bolj pogrešali dobro kuhinjo, vendar živijo tudi sedaj dobri kuharji. Mogoče nam prinese čas tudi kako slavno kuharico da ne bodo kuharice in gospodinjice užaljene. Za sedaj pa je pač tako in treba je potrpeti.

Panika

Starogrški bog Pan je bil bog gozdov in živine. Imel je dolgo brado in kozlovske noge. Pan je hodil po gorah in gozdovih ter igral na piščalko. Včasih se je nenadoma pojavil pred popotnikom in mu nagnal strah v kosti. Pan je strašil celo cele vojske, ki so pred njim bežale čez drn in strn. Tako pripoveduje pripovedka, da je pomagal Grkom v maratonski bitki ter nagnal v strah Perzijce, ki so se bili izkrcali v Grčiji. Od tod pride izraz "nepopisljiv strah — paničen strah". Od tod je prišla beseda "panika" v vsakdanji jezik.

Homerski smeh

Starogrški pesnik Homer imenuje v svojih pesnitvah "Ilijadi" in "Odiseji" smeh, bogov "asbestos helos" — to pomeni smeh, ki nikdar ne preneha. Zato so gromovit smeh začeli imenovati po Homerjevih pesmih "homerski smeh."

MALI OGLASI

VEVERELA!

Ako se vrneš nazaj k meni, ti obljudim, da ti bom kupil vse, kar si boš le počela. Samo pridi!

KAJON

Tu je prilika!

Ako želite dober dom, imamo mi hišo za vas blizu župnije Marije Vnebovzete pri Holmes Ave. Hiša je za 2 družini in prav poceni.

Dalje imamo hišo pri Grove-wood Ave. Mesečno dobite najemnino \$56 in še eno stanovanje za lastnika. Pokličite, da vam razkažemo.

De Vanna Realty

535 E. 185. St.
KE 5702 KE 2227

Farma naprodaj

V Rome, Ohio, je naprodaj farma 65 akrov; ima 7 sob hišo, furnez na gorak zrak, kopalnico, gorko in mrzlo tekočo vodo; 12 glav živine. Dohodkov ima \$200 na mesec. Na farmi je vse poljsko orodje. Za nadaljne informacije vprašajte Matt F. Intihar 630 E. 222. St., Euclid, O. IV 2644

(39)

Zelo lepa prilika

Naprodaj je zelo poceni lepotilni salon (beauty parlor); nahaja se v okolici 156. ceste in St. Clair Ave. Ima vso potrebno opremo, da lahko kar začnete z obratom. Za informacije pokličite John L. Mihelich. 300 Engineers Bldg. telefon MAin 2015.

(41)

Pralni naprodaj

Prodajam Maytag pralni stroj. Vprašajte na 996 E. 64. St. zaden, spodaj.

(39)

Soba v najem

V najem se da soba za 1 ali 2 dekleti; kuhinjske, privilegije. Naslov izveste v uradu tega lista.

(40)

Bolezni na mehuruju in žlezah

Ako imate težave z vodo in vas peče v odvodnem kanalu, ali če morate večkrat na vodo ali čutite bolečine v trebuhu, je to nevarno znamenje. Posvetujte se z zdravnikom, ki ima 15 let uspešne izkušnje v bolnišnici v tej posebnosti.

DR. PAUL W. WELSH

HYDROPATHIC CLINIC

423 Citizens Bldg., 850 Euclid Ave.
Telefon MAin 6016
Uradne ure: 10 do 4 razen ob sredo in po dogovoru

SEDMAX

Moving & Storage

ALSO

LIGHT EXPRESSING

1024 E. 174 St.

KE 6580

Kadar potrebujete zavarovalnico

proti ognju, viharju, za avtomobile, šipe itd. se lahko in zanesljivo obrnete na

L. Petrich — IV 1874

18001 KILDEER AVE.

1947

INCOME TAX

25 let izkušnja in dobra postrežba stotinam zadovoljnih klientov je najboljši dokaz, da so ljudje zadovoljni z našo postrežbo. Leto za letom služimo istim trgovcem, hišnim posestnikom, delavcem v njih polno zadovoljnost.

In potom naših klientov dobivamo vsako leto nove kliente. Vse naše delo je strogo zaupno.

V vašo lastno korist bo, da vam Mr. Mihajlovich izpolni davčno polo za leto 1947.

Uradne ure od 9 zjutraj do 7 zvečer.

MIHALJEVICH BROS. COMPANY

6424 ST. CLAIR AVE.

HE 6152

V BLAG SPOMIN

TRETJE OBLETNICE SMRTI
PREDRAGEGA SOPROGA IN
DOBREGA OČETA

Joseph Marković

ki je umrl 25. februarja 1945.

Tri leta! Oh dolga leta v dobi tega žalovanja v večnost že potekla so. Spazaj v miru, blaga duša, naj Te ne motijo naše solze. Nikdar Te ne bomo pozabili, vedno bomo za Te molili, ljubi mož in oče Ti!

Žalujoča soproga

ANNA MARKOVIC,
SIN in HČL

Cleveland, O. 25. feb. 1948.

DO YOU GET ENOUGH VITAMINS?

You can't feel and look your best unless you do. If you are in doubt, we invite you to make the following test at our clinic.

Get a package of sixty, One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules. Take one capsule every day for sixty days. If you are not satisfied your druggist will refund your money. Be sure to get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules, the kind that has this trademark.

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES

KALB LABORATORIES, INC.

Milford, Indiana

Delo narave. — Ko je pritisnil mrzli val ob obrežje Michigan jezera, so se valovi dvigali in obenem zmrzali, da izgledajo kot bi bila razstavljena ob obrežju karavana bojnih tankov.

KAREL MAUSER

Rotija

Povest

S smehljajem mu je segla v roko. "Poglej, povsod sem za samo napoto."

"Ne moreš zato, če si bolna. Boga zahvali, da si dobila tako prijazen kotiček in tako strežnico."

Pogledala je Maričko, ki je nekaj na tihem govorila z materjo. Rotija je vedela, da je Jernej dolgo časa pestoval in dusi je bila v srcu vesela, se ji je vendar storilo inako. Saj je privoščila Marički, da upa namesto nje, toda človek ne vrže tako svoje sreče v kot. In če si jo moral, ne greš mrtvo-mimo njej. Vselej jo pogledaš in ti je hudo. Kakor da roke izteza proti tebi in te kliče.

"Je na Prtovcu kaj novega?" se je skušala rešiti bridkih misli, ki so jo napadle.

"Poglej no. Skoraj bi pozabil. Marjeta te pozdravlja in ti vošči praznike. Skoraj huda je bila, ker nisi prišla v kaj-žo."

Rotija je vedela, da bi imel še marsikaj povedati pa da noče zaradi Maričke in matere. Ni silila vanj. Saj ne bo šel kaj nazaj. Nekaj časa bosta že sama. Ko bodo šli mati k maši, bo morala Marička tako kuhati. Takrat se bo Jernej razgovoril.

KOSE

sedaj je čas, da si kupite prave

KRANJSKE KOSE
predno zaloga zmanjka

Imamo tudi v zalogi
BICYCLE TIRES in TUBES
za stari kraj, 28 x 1 1/2

GRDINA HARDWARE
DVE TRGOVINI
6127 ST. CLAIR AVE.
Naša nova telefonska številka je:
UT 1 - 3750

Trgovina odprta vsak dan
od 8 zjutraj do 6:30 zvečer
ob sredah samo do 1 pop.

EUCLID TRGOVINA
22336 Lake Shore Blvd.
REnwood 0403

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

hotela vstati, da bi z drugimi vred sedela za mizo, toda brnila sta ji Marička in Jernej.

"Ti bomo kar v posteljo prinesli. Nič ne vstajaj. Najprvo se pošteno popravi." Marička ni pustila, da bi vstala.

Jernej je sedel v kot, kjer je bil včasih oče. Kar podalo se mu je. Materi se je zdela, da se je oče vrnil. Ogledovala je zdaj Maričko, zdaj Jerneja, zdaj Rotijo in sama ni vedela.

pri čem je. Da Jernej ni kar tako prišel, o tem si je bila na jasnem. Le to ni mogla uganiti zavoljo katere je prišel. Če bi morda zavoljo Maričke? Ne bi bil slab ženin, čeprav ni ravno kaj mlad. Pri štiridesetih mora že biti, ga je precejevala s konca mize. Pa zgovoren je. Obema je kos. Rotiji v kamri in Marički.

Jerneju res ni zmanjkalo besede. Modro je govoril, kakor se za fanta njegovih let spodobi in v stari Čotovski je bil čezdalje bolj všeč. Kako ti gospodarne robi. Da, takle bi bil kakor nalašč za našo Maričko. Kar dobro se ji je zdela, da se ni obesila na kroparskega Janca. Morda se pa še kako nakrene. Kakor je videti, je tudi Marički všeč.

"Prijazno je todle na Jamniku", se je ogreval Jernej. "Od spodaj gledamo je videti bolj puščobno. Sicer imate z njivami precej truda, toda k sreči imate vsa skoraj kar pred vrati. Dobro stopite čez prag, pa ste že v razoru."

"Kajne da", je migala brada stari Čotovski. "Le za oranje je križ. Z eno kravo, ki jo imava, se ne da veliko postoriti. Najemati morava. No, pa že gre."

Jernej bi kar govoril. Toda pot ga opominja. Do Prtovca ni šamp en skok. Do večera bo komaj prikoleštral, pa še dobro bo moral stopiti, ko se človek tako zagovori.

Ura je šla na tretjo. Jernej se je zahvaljeval Čotovski in Marički. Nazadnje je stopil še k Rotiji, ki je bila malo zadremala.

"Na Martinček ne hodi več nazaj. Naj pride samo Marička. Kar ne bo mogla ona odnesti, bom pa še jaz prinesel ali pripeljal. Ti se zdaj pozdravi."

Segel ji je v roko. "Se nekaj bi te prosil, če ne boš huda. Za botra ti bil rad."

"Jaz pa za botrico, Rotija", je koj poprijela Marička. Zdal je vedela, da je med Rotijo in Jernejem do kraja razdrto. Če si bosta v botrini, potlej res nič ne kaže, da bi se vzela.

"Koj imam eno skrb manj", je bila Rotija obeh vesela. "Vidva me bosta pa na očet povabila."

Zdal sta oba zardela, mati pa kakor da niso nič slišali, so silili v Jerneja, naj se še kaj oglasi. Jernej je rad obljubil.

Poslovili so se še enkrat in Marička ga je spremila kos poti. Dolgo je ni bilo nazaj. Rotija ni nič spraševala, zakaj že po dobri volji je uganila, da sta se marsikaj pomenila.

Nov sistem oglaševanja. — Nov način oglaševanja so videli prebivalci Tokia na Japonskem, ko so zagledali na ulicah konjenike v oblekah živih barv in na posebnih drogih pa so imeli oglase za novo igro "Miyamoto Musashi."

Ameriška moka za Kitajce. — Slika na m predstavlja kitajske kulije, ki nosijo vreče moke z ladje, ki je pripeljala to moko v po moč Kitajski iz Amerike. Ameriška ladja S. S. California je pred kratkem pripeljala v Shanghai 8,000 ton moke.

"Gospodaren človek, ta Jernej", so rekli mati. "Postaven in trezen. Dober gospodar bo."

Marička ni nič rekla, le ko so mati odšli, je sedla k Rotiji in postelji in se z obrazom pristisnila k bolničnemu licu, ki je žarelo.

"Ali sta se pomenila?" jo je čez čas vprašala Rotija in vzdignila Maričkino glavico.

"Da."

"In kaj si mu rekla?"

"Da ga imam rada."

Rotija je božala Maričkine roke in se nasmihala. Nena doma pa so se Marički prošile oči:

"Če nisi ti huda, Rotija?"

"Auša neumna, le počemu? Bolj sem vesela kakor ti. Kmalu se vzemita."

Mati so v veži pomivali posodo in ropotali s črepinjami. "Zdal pa zaspi", je Marička vstala in jim odšla pomagat.

VRNITEV

Koj po praznikih je Marička odšla v Jelovco. Rotija ni mogla. Sicer je že vstala, toda počutila se je tako šoki, da se je komaj po hiši vlačila.

"Kar pri nas boš ostala, dokler se toliko ne popraviš, da boš mogla na Prtovc", sta si bili Rotija in Čotovka že domači.

Rotiji je povabilo prav prišlo. Takole boleha bi nerada prišla babnicam pred oči. Se tako jo bodo obrale od vrha do tal.

Da bi ne bila v samo nadlego,

je postorila to in ono po hiši, čeprav so ji mati na vso moč branili.

Marička je ostala na Martinčku do Silvestra. Na Silvestrovo zjutraj pa je bila že na vse zgodaj pred bajto. Pa ne sama, Z njo je prišel tudi Jernej, ki je bil precej težko oprtan. Pripel je Rotijine stvari, ki so ostale še v bajti. Saj Rotija ne bo šla več v Jelovco. Stori so suhi, delo opravljeno in obe bajti trdno zaphanjeni.

Zdal bo ostal na Martinčku samo še čuvaj. Da bo pazil na les in na živad, ki pritiska h kočam. Srne že hodijo na seno, lisjak pa se je vsako noč plazil okoli vasi. Toda kurniki so visoko postavljeni, hlevska vrata povsod dobro zaprta. Skrbni gospodarji, preden ležejo, vse pregledajo in butnajo z nogo ob vsaka vrata, če niso morda slabo zapahnjena.

Jernej in Rotija sta si dobra oba sta prepričana, da se tako nista še nikdar razumela, čeprav se doslej nista še nikoli

Library Assistant

Position at Lending Desk
Under 35
Some College Preferred
Apply Personnel Dept.
Monday thru Friday
9 to 4 P. M.

**CLEVELAND
PUBLIC LIBRARY**
325 SUPERIOR

INCOME TAX

Za točno in zanesljivo postrežbo pri izpolnjevanju
listin za dohodninski davek za leto 1947
pojdit k

John Rožance

15216 LUCKNOW AVE., blizu Memorial šole

Uradne ure:

od 10. zj. do 9. zv., ob nedeljah od 1. do 7. zv.

KEmore 3662

Nov sistem oglaševanja. — Nov način oglaševanja so videli prebivalci Tokia na Japonskem, ko so zagledali na ulicah konjenike v oblekah živih barv in na posebnih drogih pa so imeli oglase za novo igro "Miyamoto Musashi."

sprla. Vendarle je zdaj med njima bolj jasno, nobenih vprašanj ni več med njima. Rotija ve, da bo Jernej odslej Mariček slabega tobaka in cigaretne papirčke. Rosan od potu, z ogrnjenim suknjičem bo prišel nazaj na Jamnik, požužinal, vzelo odojo in z Maričko legel pod maslenko.

(Dalje prihodnjilj)

Kupujte Victory bonde!

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena \$2.00

in stane samo:

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

HE 2730. 1146 E. 61st St.

Našim naročnikom v Chicagu

naznanjamo, da sprejema naročnino za naš list, kakor tudi za oglase: TISKOVNA DR. "EDINOST" v Chicagi, na naslovu 1849 W. Cermak Road.

Tam vam pomagajo tudi sestaviti na željo razne oglase, zahvale in naznanila, itd. ter iste nam pošljejo za objavo.

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE
FRANK CVELBAR, lastnik.

STEVE F. PIRNAT

6516 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio—HE 3500

POŠILJA DENARNA NAROČILA v Evropske države, vse pošiljave so jamčene.

PRODAJA ZABOJE za obleko in jestrine, sprejema pakete ter vse po trebnju uredi za odposlato v stari kraj.

VRŠI URAĐNE NOTARŠKE POSLE; za točno in vpljudno postrežbo se cenjeni rojaki lahko zaupno obrne na naš urad.

STEVE F. PIRNAT

ČETIRTE OBLETNICE SMRTI NAD VSE LJUBLJENE
IN SKREBNE MATERE

Mary Tomazin

ki je naša za vedno zapustila in se ločila od svojih dragih dne 25. februarja 1944.

Štiri leta, draga mati, že več ne čuje se Vaš glas, da bi nauke in navsote nam dali, kar ste nam jih nekdaj.

Zdal počivate v zemlji hladni, naj sladke bodo sanje v Bogu tam, da se vidimo v nebesih, izprositi predraga milost nam.

Zaljubljeni ostali:

HEČERE, SINOVI:

ZETJE, SINAHA, VNUKA IN VNUKINJA

Cleveland, O. 25. februarja 1944.